

*Vůz
loutkového
divadla
Arnoštky
Kopecké,
1903*

ARNOŠTKA KOPECKÁ

Na jaře 1912 se v Praze uskutečnilo vystoupení Arnoštky Kopecké, lidové loutkářky z Březnice v jižních Čechách. Hlediště v hotelu Merkur zaplnili, podle vzpomínek Josefa Váchala, pražští výtvarníci v čele s Mikolášem Alšem, literáti, hudebníci, herci, prostě výkvět pražských intelektuálů. Nabízí se otázka, kdo byla tato stará paní a čím vzbudila pozornost významných pražských osobností.

Ernestina Karolina Kriegerová, rozená Kopecká se do povědomí jihočeských diváků zapsala jako Arnoštka Kopecká. V tom zjemnělém tvaru křestního jména jako by se odrážel důvěrný vztah, který si vytvořila a také do konce života i udržela s diváky svého rodného kraje. A ačkoli byla údajně dvakrát vdaná, pro své současníky byla vždy Kopecká, protože všichni ji vnímali jako dceru známého loutkáře Václava Kopeckého, ale zejména jako vnučku nezapomenutelného patriarchy českých loutkářů, Matěje Kopeckého.

Narodila se v Miroticích v roce 1842. Od útlého dětství putovala se svým otcem po jeho loutkářských štacích. Do školy nechodila, a tak zůstala negramotná, ale svou vnímavostí se naučila vše, co potřebovala, aby se z ní stala loutkářka. Otcí pomáhala hrát již od patnácti let a po jeho smrti v roce 1871 se ujala rodinného divadla. Jejím hlavním teritoriím se stalo Blatensko, Prachaticko, Písecko, kam se nejčastěji vracela. Ale občas zajížděla i do vzdálenějších a větších měst jižních a západních Čech, navštívila několikrát Plzeň, České Budějovice či Jindřichův Hradec. V roce 1895 se vydala na několikaměsíční cestu do středních Čech (Kladno, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště a okolí), ale vrátila se zklamána, chybělo jí její publikum i důvěrné zázemí domova.

Arnoštka Kopecká uváděla hry, které hrával její otec, její repertoár tvořilo asi čtyřicet her, jež znala z paměti. Sama ovládala s velkou zručností všechny loutky a sama mluvila za všechny postavy. Silným zvučným hlasem je dokázala výrazně odlišit a emocionálně ozvláštnit. Podle diváků se tato skromná, vážná, téměř nenápadná žena zcela proměnila, jakmile začala hrát. Celá se rozzářila, oči jí svítily a pamětníci mluvili o metamorfóze stařenky v absolutní vládkyni čarového světa loutek. Nepochybně patřila k herecky nejnadanějším loutkářům své doby. Velmi ctěla rodinnou tradici a často hrdě tvrdila, že hraje loutkami, s nimiž hrával Matěj Kopecký. I když to nelze prokázat, je zřejmé, že v souboru jejích loutek je několik vzácných starých figur patrně ze začátku 19. století. Její interpretace odpovídala stylu tradičních loutkářských produkcí první poloviny 19. století, který v čisté formě přenesla do začátku 20. století. Svým nadáním a stylovostí své hry zaujala několik literátů a výtvarníků, kteří měli možnost zhlédnout její vystoupení v jižních Čechách. Patřil k nim zejména Adolf Kašpar, který ji zachytil na několika kresbách. Zemřela v roce 1914 v Březnici.

> Dubská, Alice: Dvě století českého loutkářství. Praha, AMU 2004, s. 129 a n.